

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-
NAPOCA

Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
Tel. (00) 40 - 264 - 40.53.00*; 40.53.01; 40.53.02 ; 40.53.22
Fax: 40 - 264 - 59.19.06
E-mail: staff@staff.ubbcluj.ro

RECTORATUL

Universitatea Babeș-Bolyai
Competiția Excelenței 2010

Dosar individual

Notă: Toate datele se referă la perioada 2005-2009

did. Nume, prenume, grad	IOAN PISO, PROF. DR.
Facultatea, Catedra	Facultatea de Istorie si Filozofie, Catedra de Istorie Veche si Arheologie
Domeniul științific	Istorie veche, arheologie si epigrafie
Adresa paginii web personale	
Adresa e-mail	pisoi_ioan@yahoo.com

Criteria I – Output

1. Articole științifice publicate în reviste indexate ISI (cu menționare factorului de impact în cazul celor cotate)

2. Articole științifice publicate în ISI proceedings

3. Articole științifice indexate în BDI (din lista CNCSIS)

4. Alte articole științifice/capitole publicate în reviste/volume cu referenți (peer-reviewed)

1. Prelucrarea inscripțiilor din Dacia Romana publicate în 2002 pentru republicarea lor în L'Année Épigraphique 2002 (Paris 2005, p. 426-429 , nr. 1213-1224).
2. Apulum, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 168-169.
3. Dacie, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 623.
4. Dalmatie, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 624.
5. Drobeta, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 626-627.
6. Germisara, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 726.
7. Histria, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 979.
8. Napoca, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 1082-1083.
9. Porolissum, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 1500-1501.
10. Potaissa, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 1774.
11. Sarmizegetusa Regia, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 1781.
12. Sarmizegetusa Ulpia Traiana, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 1962-1963.
13. Tropaeum Traiani, în Dictionnaire de l'Antiquité (ed. Jean Leclant), Paris 2005, p. 2230.
14. Die Cohors III Campestris in Porolissum, in "Eine ganz normale Inschrift" ... und Ähnliches zum Geburtstag von Ekkehard Weber, Wien 2005, p. 325-331
15. La Mésie Supérieure et les débuts de Sarmizegetusa, in Römische Städte und Festungen an der Donau. Akten der regionalen Konferenz (Beograd 16-19 Oktober 2003), Beograd 2005, p. 119-124.

16. Die Augustalen in Sarmizegetusa, în Epigraphica III. Politai et cives (ed. G. Németh – P. Forisék), Debrecen 2006, p. 101-116.
17. Prelucrarea inscripțiilor din Dacia Romana publicate în 2003 pentru republicarea lor în L'Année Épigraphique 2003 (Paris 2006, p. 485-502, nr. 1459-1528).
18. Nouvelle discussion sur la carrière de Calpurnius Iulianus, în Miscellanea numismatica Antiquitatis. In honorem septuagenarii magistri Virgilii Mihăilescu-Bîrliba oblata (ed. Victor Spinei, Lucian Munteanu), Honoraria 4, Iasi 2007, p. 231-237.
19. Prelucrarea inscripțiilor din Dacia Romana publicate în 2004 pentru republicarea lor în L'Année Épigraphique 2004 (Paris 2007, p. 412-423, nr. 1178-1222).
20. La *legio I Adiutrix* à Sarmizegetusa Regia?, în Dacia felix. Studia Michaeli Bărbulescu oblata, Cluj-Napoca 2007, 279-283.
21. Un nouveau *conductor salinarum* en Dacie, în Acta Musei Napocensis 41-42, 2004-2005 (2007), p. 179-182.
22. Studia Porolissensia (II), în Acta Musei Napocensis 41-42, 2004-2005 (2007), p. 183-188.
23. Aus der Geschichte der Archäologie und Epigraphik, în Imperium an der Peripherie. Österreichische Spuren in Siebenbürgen, (ed. Horea Balomiri, Irene Etzersdorfer), Wien/Sibiu 2007, 150-161.
24. Il processo di urbanizzazione della Dacia Romana, în L'eredità di Traiano (Atti del Convegno internazionale di Studi, Bucarest 6-7 giugno 2007, ed. A. Castaldini), Bucarest 2008, p. 28-44.
25. Les débuts de la province de Dacie, în Römische Provinz. Begriff und Gründung (Actele colocviului internațional Cluj, septembrie 2006, ed. Ioan Piso), Cluj-Napoca 2008, p. 297-331.
26. L'inscription monumentale de l'entrée dans le forum vetus de Sarmizegetusa, în Acta Musei Napocensis 43-44, 2006-2007 (2008), p. 151-161.
27. Note sur le territorium Arcobadarense, în Acta Musei Napocensis 43-44, 2006-2007 (2008), p. 163-166.
28. La cohors I Augusta Ituraeorum en Dacie, în Acta Musei Napocensis 43-44, 2006-2007 (2008) – (cu F. Marcu), p. 167-175.
29. L'aigle de la legio XIII Gemina, în Acta Musei Napocensis 43-44, 2006-2007 (2008) – (cu V. Moga și M. Drîmbărean), p. 177-182.
30. Prelucrarea inscripțiilor din Dacia Romana publicate în 2005 pentru republicarea lor în L'Année Épigraphique 2005 (Paris 2008, p. 425-434, nr. 1275-1308).
31. Prelucrarea inscripțiilor din Dacia Romana publicate în 2006 pentru republicarea lor în L'Année Épigraphique 2006 (Paris 2009, p. 429-447, nr. 1102-1180).
32. Le cursus honorum de São Miguel d'Odrinhas, în Sylloge Epigraphica Barcinonensis, Barcelona 2008, p. 155-168.
33. Kleinasiatische Götter und Kolonisten in Dakien, în Akten des Colloquiums "Migration und Immigration im Mittelmeerraum" (Iasi 2007), Marburg 2009, 249-287.

5. Cărți științifice publicate în edituri internaționale

1. An der Nordgrenze des Römischen Reiches. Ausgewählte Studien (1972-2003) = Habes 41 (seria Universității din Heidelberg), Steiner Verlag, Stuttgart 2005, 527 p.
2. Le forum vetus de Sarmizegetusa, Institut de France, Editura Academiei, Bucuresti 2006, 339 p. (cu Robert Etienne și Alexandru Diaconescu).

6. Cărți științifice publicate în edituri naționale acreditate

7. Editor de volume publicate în edituri naționale și internaționale

1. Ed. Ioan Piso, Németh György, Epigraphica II. Mensa rotunda epigraphiae Dacicae Pannonicaeque, Debrecen. 2004, 274 p.
2. Ed. și autor Ioan Piso, Die Römischen Provinzen. Begriff und Gründung, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2008, 398 p.
3. Acta Musei Napocensis 41-42, 2004-2005 (2007).
4. Acta Musei Napocensis 43-44, 2006-2007 (2008).

8. Brevete internaționale

9. Brevete naționale

10. Impact tehnologic al brevetelor: resurse financiare extrabugetare atrase în relație cu economia

11. Realizări artistice naționale și internaționale (Domeniul Arte)

(Expoziții, spectacole, concerte, publicații, filme, înregistrări)

Criteriul II – Prestigiu profesional

1. Citări ale articolelor ISI listate la Criteriul I

2. Alte citări ale lucrărilor listate mai sus:

Imposibil de cuantificat, deoarece numai inscripțiile adunate de mine an de an în L'Année Épigraphique de la Paris pot fi citate anual de mii de ori.

3. Citări în perioada 2005-2009 ale articolelor anterioare anului 2005:

Iarasi imposibil de cuantificat. Numai inscripțiile publicate de mine în volumele Inscriptions d'Apulum (Inscriptions de la Dacie Romaine) III/5, = Mémoires de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, I-II, Ed. Frères Bocard, Paris 2001 (580 p.) si Das Heiligtum des Jupiter Optimus Maximus auf dem Pfaffenberg / Carnuntum, 1. Die Inschriften, Akademie Verlag, Wien 2003 (176 p.) puteau fi citate, în mod normal, de mii de ori. Se adauga faptul ca mi-am publicat studiile numai în reviste de mare circulatie si în general straine.

4. Distincții, premii și alte recunoașteri naționale și internaționale

1. Membru al Academiei Regale din Barcelona, 2007.

5. Studenți naționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică)

- Îndrumare lucrari de licență (număr lucrări susținute) : circa 30.
- Îndrumare lucrări de disertație (număr lucrări susținute) : 10.
- Doctoranzi (lista nominală a doctoranzilor înmatriculați resp. lista nominală a tezelor susținute) :

Lista doctoranzilor : Stefania Lalu, Angela Lumezeanu, Eugenia Beu Dachin, Doru Gligor Bogdan, Virginia Radeanu, Marcus Cornel, George Cupcea, Ionita Petis, Vasile Oprita, Petru Ureche, Rada Varga, Catalin Cristescu, Emilian Dragan, Carmen Rogobete, Andreea Varadi, Raluca Pop Chendea (16).

Teze sustinute începând din anul 2005 :

1. Gica Baestean, Aprovizionarea cu apa în Dacia Romana, 2006.
2. Sorin Bulzan, Cultul imperial în Dacia Romana, 2006
3. Felix Marcu, Organizarea interna a castrelor din Dacia Romana, 2007.
4. Carmen Fenechiu, Notiunea de *numen* în textele literare si epigrafice latine, 2008.
5. Ovidiu Tentea, Trupele siro-arabe pe limesul nordic al Imperiului Roman, 2008.

- Post-doctoranzi (lista nominală)

6. Studenți internaționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică)

- Îndrumare lucrari de licența (număr lucrări susținute)
- Îndrumare lucrări de disertație (număr lucrări susținute)
- Doctoranzi (lista nominală a doctoranzilor înmatriculați resp. lista nominală a tezelor susținute)
Szabó Ádám, de la Magyar Nemzeti Múzeum, Budapesta.
- Post-doctoranzi (lista nominală)

7. Membru in comitetul de redacție la reviste ISI:

8. Membru in comitetul de redacție la reviste BDI

1. Dacia (Bucuresti) începând din 2007.
2. Sylloge Epigraphica Barcinonensis (Barcelona) începând din 2008.
3. De arte (León) începând din 2009.

9. Participări la programe/granturi de cercetare finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea):

1. Participare la proiectul “Ubi erat lupa”, 2007/2008, condus de Universitatea din Salzburg, pentru introducerea inscripțiilor latine în baza de date; 11000 Euro.

2. Proiectul Corpus inscriptionum Latinarum (CIL), pentru redactarea inscripțiilor bornelor miliare din Dacia, în CIL XVII, în colaborare cu Universitatea din Berlin, din 2004 până în prezent; fara finantare.

10. Participări la programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea):

11. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea):

Bursa Alexander von Humboldt de cercetare pe timp de trei luni, în 2005 (= 7500 Euro), la Universitatea din Köln, cu dreptul de a propune un doctorand de-al meu (Felix Marcu, 7500 Euro), pentru o bursa Humboldt de 5 luni. Cercetarile le-am facut împreuna la Universitatea din Köln.

12. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea):

1. Director de grant: “Integrarea spatiului actual al Romaniei in civilizatia romana antica”, contract CEX 06 D11 067, tema D11, semnat cu IFA (Institutul de Fizica Atomica), 2006-2008; Istorie antica si Arheologie; 1342736 RON.

2. Director de grant: “Harta geofizica a siturilor romane de pe teritoriul Daciei”, contract PC PNII, Parteneriate 4, nr. 91 033 semnat cu CNMP (Centrul National de Management Programe), 2007-2009; Istorie antica si Arheologie; 831584 RON.

13. Profesor invitat la universitati de prestigiu, cu titlu oficial:

1. Visiting professor pentru cursuri masterale la Universitatea din León, martie 2008.

2. Visiting professor pentru cursuri doctorale la Universitatea din León, martie/aprilie 2009.

14. Membru în comisii profesionale relevante, cu titlu oficial:

1. Ales în 2007 la Oxford, cu ocazia Congresului XIII de Epigrafie Greaca si Latina, membru al Comitetului International AIEGL (Association Internationale d'Épigraphie Grecque et Latine).

15. Conferințe invitate internaționale:

1. Universitatea din Düsseldorf, mai 2005.

2. Universitatea din Heidelberg, mai 2005.

3. Universidad Autónoma de Madrid, martie 2006.

4. Universitatea din León, martie 2006.

5. Universitatea din Valladolid, martie 2006.

6. Universitatea din Oviedo, martie 2006.

7. Universitatea din Debrecen, octombrie 2006.

8. Kings College, Oxford, septembrie 2007 (Congresul XIII de Epigrafie Greaca si Latina).

9. Universitatea din León, martie 2008.

10. Universitatea din Córdoba, martie 2008.

11. Universitatea din Tarragona, aprilie 2008

12. Universitatea din Varsovia, mai 2009.

13. The XXIst International LIMES Congress, Newcastle upon Tyne, august 2009.

14. Universidad de Barcelona, martie 2009.

15. Universidad Autónoma de Barcelona, martie 2009.

16. Universitatea din Tarragona, martie 2009.

17. Universitatea din Varsovia, mai 2009.

18. Universitatea din Ferrara, septembrie 2009.

16. Membru în comitete de organizare sau științifice ale unor conferințe internaționale:

1. Organizator în septembrie/octombrie 2006 la Cluj al colocviului internațional „Die römischen Provinzen. Begriff und Gründung”, încheiat cu publicarea actelor.

III. Realizare remarcabilă

(Descrieți într-o manieră cât mai accesibilă (în maximum 1 pagină) cea mai importantă realizare științifică/tehnică/artistică din ultimii 5 ani și impactul acesteia.)

Cred ca realizarea cea mai importanta din ultimii cinci ani a fost publicarea primului volum al monografiei „Le forum vetus de Sarmizegetusa”. Avem aici cel mai important monument de pâna acum nu numai al Sarmizegetusei, ci si al Daciei romane. Cercetarile le începuse în 1924 Constantin Daicoviciu, care identificase însa monumentul cu asa-zisul Palat al Augustalilor. Eu am fost cel care în anii '80 am sustinut ca avem de-a face cu primul for al coloniei. În anul 1989 l-am invitat sa colaboreze la dezvelirea completa a forului pe Prof. Robert Etienne de la Universitatea din Bordeaux si comandor al Legiunii de Onoare pentru merite stiintifice, ca si pe fostul meu student Alexandru Diaconescu. Sapaturile au durat din 1989 pâna în 1995, facându-se mici completari si în anii urmatori. Volumul a aparut în 2006 în Editura Academiei si al lui Institut de France, sub îngrijirea mea, si cuprinde un istoric al cercetarilor, raportul general de sapatura si un corpus epigraphicum. Raportul de sapatura este semnat de Robert Etienne, Alexandru Diaconescu si de mine, iar restul capitolelor numai de mine. Importanta lucrarii consta în urmatoarele:

În cursul sapaturilor a fost evidentiat un strat de umplutura plin de materiale militare romane si de arsura. El dovedeste ca înainte de cucerire, probabil în anul 105, romanii au suferit aici o înfrângere. Forul de piatra a avut un precursor în lemn, care a putut fi pus în evidenta. Forul de piatra este foarte bine pastrat si i-au putut fi precizate fazele de constructie din timpul lui Traian si Hadrian, al Antoninilor târzii si al Severilor. În mare masura datorita celor circa 100 de inscriptii descoperite, au putut fi identificate localuri ca aedes Augustalium, aedes collegii fabrum, curia, carcer etc., ceea ce prezinta o mare importanta pentru alte foruri ale Imperiului Roman. Au fost facute toate studiile si toate releveele care sa constituie baza unor restaurari. Au fost facute si trei proiecte parțiale de restaurare, dar nu au fost puse în opera din lipsa finantarii. Datorita dezvelirii si publicarii acestui for, România va putea beneficia cândva de un superb monument restaurat, care sa atraga un mare numar de turisti.

Îmi permit sa amintesc si o a doua realizare, si anume înfiintarea în anul 2008, împreuna cu mai tinerii mei colegi, a unui „Centru de Studii Romane” în cadrul Facultatii de Istorie si Filozofie, al carui director onorific sunt. Datorita relatiilor personale cu colegii din Elvetia, am obtinut pentru acest centru o biblioteca clasica de 7000 de volume, care apartinuse Prof. Heinemann de la Universitatea din Basel. Printre alte activitati, acest Centru a publicat mai multe volume apreciate în lumea stiintifica.

Data: 14 martie 2010

Semnătura:

Certific validitatea datelor prezentate

Sef de catedră,